

ÚRSKURÐUR
ÁFRÝJUNARNEFNDAR NEYTENDAMÁLA

MÁL NR. 10/2008

Kæra Hitaveitu Suðurnesja hf. á ákvörðun Neytendastofu frá 4. september 2007.

1. Þann 23. janúar 2009 er tekið fyrir málið nr. 10/2008: Kæra Hitaveitu Suðurnesja á ákvörðun Neytendastofu frá 4. september 2008. Í málinu úrskurða Ása Ólafsdóttir, Egill Heiðar Gíslason og Eyvindur G. Gunnarsson.
2. Með kæru, dags. 26. september 2008, sem móttekin var þann 1. október sama árs, hefur Hitaveita Suðurnesja hf. kært til áfrýjunarnefndar neytendamála ákvörðun Neytendastofu, dags. 4. september 2008, að bæta vantöldum tekjum við gjaldstofn við skýrsluskil rafaveitueftirlitsgjalds 2004-2008.
3. Kæruheimild styðst við 2. mgr. 4. gr. laga nr. 62/2005 um Neytendastofu og talsmann neytenda, sbr. 6. mgr. 11. gr. laga nr. 146/1996 um öryggi raforkuvirkja, neysluveitna og raffanga.

MÁLAVEXTIR

4. Samkvæmt gögnum málsins taldi Neytendastofa, eftir skoðun á skýrslugjöf kæranda, Hitaveitu Suðurnesja hf., svo og uppgjöri á rafveitueftirlitsgjaldi, að svo virtist sem tekjur af sölu til varnarliðsins og tekjur af sölu raforku til Landsvirkjunar hafi ekki verið færðar til tekna í skýrsluskilum til Neytendastofu (áður Löggildingarstofu). Af þeim sökum óskaði Neytendastofa eftir því með bréfi til kæranda, dags. 28. desember 2007, að hann legði fram nánari sundurliðun í töfluformi yfir tekju- og gjaldaliði rafveitueftirlitsgjalds kæranda, þ.e. skýrslur sem borist hefðu Neytendastofu fyrir tímabilið 2005-2008. Í framhaldinu sendi kærandi Neytendastofu tölvupóst í mars 2008 með nánari sundurliðun í töfluformi fyrir árin 2005-2007.
5. Með bréfi Neytendastofu til fjármálaráðuneytisins, dags. 19. mars 2008, var óskað eftir áliti ráðuneytisins á túlkun Neytendastofu á ákvæði 14. gr. laga nr. 146/1996 og hvernig afmarka bæri gjaldstofn rafveitueftirlitsgjaldsins.
6. Fjármálaráðuneytið lét í té umsögn, sem ekki er bindandi að lögum, um framangreind álitamál í bréfi til Neytendastofu, dags. 21. maí 2008. Í bréfi ráðuneytisins segir m.a.: „Að mati ráðuneytisins er ljóst af orðalagi umræddra ákvæða að gjaldstofn eftirlitsgjaldsins ákvarðast af heildartekjum af sölu raforku og leigu mælitækja, að undanskildum tekjum vegna sölu til tiltekinna stóriðjuvera. Þær tekjur eru undanþegna gjaldinu samkvæmt 3. málsl. 1. tölul. og 2. mgr. 4. tölul. og teljast ekki til gjaldstofns þess. Frá gjaldstofni sem svo er ákvarðaður heimilast síðan frádráttur sem nemur andvirði keyprar raforku og virðisaukaskatti. – Samkvæmt

framansögðu falla tekjur vegna raforku sem seld er til iðjuvera sem tiltekin eru í báðum tölulíðunum utan gjaldstofns rafveitueftirlitsgjalds og teljast ekki gjaldskyldar tekjur.“

7. Í bréfi Neytendastofu til kæranda, dags. 16. júní 2008, kemur fram að stofnunin hafi kannað skil rafveitueftirlitsgjalds árið 2005-2006 hjá kæranda og í ljós hafi komið að tekjur vegna sölu rafmagns til varnarliðs og til Landsvirkjunar hafi verið undanskildar við skil á rafveitueftirlitsgjaldi til Neytendastofu umliðin ár. Í bréfinu kom fram að Neytendastofa teldi ekki heimilt að blanda saman tekjum eða gjöldum (frádrætti) vegna stóriðju inn í gjaldstofnaskil til Neytendastofu. Því væri óheimilt að setja inn í uppgjör við útreikning á rafveitueftirlitsgjaldi til Neytendastofu, þ.e. bæði tekjur vegna sölu raforku og gjöld vegna stóriðju, m.a. aðkeypta raforku og flutning til stóriðju. Einnig hefði komið í ljós við eftirlit Neytendastofu að kærandi hefði ekki talið fram tekjur af sölu raforku til varnarliðsins og hefði gjaldstofn rafveitueftirlitsgjaldsins lækkað af þeim sökum. Þá kom fram í bréfinu að Neytendastofa myndi breyta álagningu rafveitueftirlitsgjalds kæranda tímabilið 2004-2008 í tekjubókhalda ríkisins um leið og nýjar skýrslur bærust frá félaginu. Bærust þær ekki á tilskildum tíma myndi Neytendastofa áætla álagningu vegna leiðréttinga og tæki innheimta í tekjubókhaldu þá mið af þeim leiðréttingum.
8. Í tilefni af bréfi Neytendastofu óskaði kærandi með bréfi 19. júní 2008 eftir fundi með fulltrúum Neytendastofu og fulltrúum fjármálaráðuneytisins. Á fundi, sem haldinn var 28. júní 2008, kom fram af hálfu kæranda að varnarmálaskrifstofa utanríkisráðuneytisins hefði með úrskurði sínum, dags. 26. desember 1993, ákveðið með vísan til varnarsamningsins milli íslenskra og bandarískra yfirvalda að kæranda bæri hvorki skylda til að innheimta gjald þetta af raforkusölu til varnarliðsins né greiða það til Rafmagnseftirlits ríkisins.
9. Með bréfi kæranda til Neytendastofu, dags. 8. ágúst 2008, skýrði hann nánar sjónarmið sín. Um stóriðjusölu til Landsvirkjunar var vísað til samnings milli Landsvirkjunar og kæranda frá 1999. Samningurinn sýni að um sölu til stóriðju sé að ræða. Komist stjórnvöld að því að svo sé ekki séu forsendur samningsins brostnar þar sem kærandi verði vart bundin af samningi um almenna orkusölu til Landsvirkjunar á stóriðjuverði sem kærandi síðan þurfi að kaupa aftur af Landsvirkjun samkvæmt almennri gjaldskrá. Um sölu til varnarliðsins sagði að kærandi hafi annast raforkusölu til varnarliðsins frá 1986 allt til brotthvarfs varnarliðsins 2006. Ekki hafi verið greitt rafmagnseftirlitsgjald af þessari sölu en það hafi þó komið til skoðunar utanríkis-, iðnaðar- og fjármálaráðuneytis á fyrri hluta 10. áratugarins. Niðurstaðan hafi verið sú að falla frá innheimtunni.
10. Með bréfi Neytendastofu til kæranda, dags. 14. ágúst 2008, var tilkynnt að stofnunin hefði aflað frekari gagna í málinu og væri kæranda veittur frestur til 28. ágúst 2008 til þess að koma að frekari athugasemdum eða skýringum. Með bréfi kæranda til Neytendastofu, dags. 1. september 2008, var erindinu svarað. Þar segir m.a. að fundargerð fundar utanríkis-, iðnaðar- og fjármálaráðuneytis vanti en niðurstaða þess fundar hafi verið sú að falla frá þessari innheimtu og ekki hafi verið gerðar frekari athugasemdir fyrr en nú 12-15 árum síðar.

ÁKVÖRÐUN NEYTENDASTOFU

11. Hinn 4. september 2008 komst Neytendastofa að þeirri ákvörðun að kærandi hefði brotið gegn ákvæðum 14. gr. laga nr. 146/1996 um öryggi raforkuvirkja, neysluveitna og raffanga, með því að draga frá tekjur vegna sölu raforku til varnarliðsins og Landsvirkjunar í skýrslum og framtalsgerð til Neytendastofu (áður Löggildingarstofu). Ákvörðun um að bæta vantöldum tekjum við gjaldstofn rafveitueftirlitsgjalds við skýrsluskil fyrir árin 2004-2008 myndi Neytendastofa tilkynna til Fjársýslu ríkisins sem gera myndi viðeigandi leiðréttingar í innheimtukerfi ríkisins og endurútreikna innsendar skýrslur kæranda fyrir tímabilið 2004-2008 samkvæmt ákvæðum laga nr. 63/2005 um Neytendastofu og talsmann neytenda, sbr. lög nr. 34/2007 um breytingu á lögum á sviði Neytendastofu.
12. Í niðurstöðu Neytendastofu kom fram að af gögnum málsins virtist ljóst að við skil á rafveitueftirlitsgjaldi kæranda væru tekjur vegna raforkusölu til varnarliðsins og Landsvirkjunar vantaldar í gjaldstofni. Neytendastofa teldi að tekjur kæranda vegna sölu á raforku til varnarliðsins og Landsvirkjunar féllu innan gjaldstofns rafveitueftirlitsgjaldsins, sbr. 1. og 4. tölul. 14. gr. laga nr. 146/1996. Gjaldstofn rafveitueftirlitsgjaldsins ákvarðaðist af heildartekjum af sölu raforku og leigu mælitækja að undanskildum tekjum vegna sölu til tiltekinna stóriðjuvera og kostnaði þeim tengdum. Sala kæranda á raforku til Landsvirkjunar og varnarliðsins væri ekki sala til stóriðjuvera og því ekki undanþegin frá gjaldstofni rafveitueftirlitsgjalds samkvæmt 14. gr. laga nr. 146/1996. Þessi niðurstaða styddist einnig við álit fjármálaráðuneytisins.
13. Þá taldi Neytendastofa að varnarmálaskrifstofa hafi ekki verið valdbær til úrskurðar um gjaldskyldu samkvæmt lögum og væri úrskurður hennar því ómarktækur. Iðnaðar- og viðskiptaráðuneyti hafi verið valdbært stjórnvald til að úrskurða í málinu en í úrskurði ráðuneytisins frá 18. júní 1993 hafi verið kveðið svo á að á kæranda hvíldi skýr og ótvíræð gjaldskylda vegna tekna hennar af raforkusölu til varnarliðsins.
14. Neytendastofa teldi tekjur í skýrslum og framtalsgerð kæranda vantaldar í gjaldstofni rafmagnseftirlitsgjalds og væri það andstætt ákvæðum 14. gr. laga nr. 146/1996. Samkvæmt þessu og með hliðsjón af fyrirliggjandi gögnum yrði að leiðrétta frádrátt vegna kostnaðar Landsvirkjunar á aðkeyptri raforku til stóriðju frá árinu 2004 til 2008.

RÖKSTUÐNINGUR KÆRANDA OG ATHUGASEMDIR NEYTENDASTOFU

15. Í kæru, dags. 26. september 2008, krefst kærandi þess að hin kærða ákvörðun verði felld úr gildi.
16. Kærandi tekur fram um sölu á raforku til stóriðju með Landsvirkjun sem millilið á grundvelli þeirra laga, sem giltu þegar samningur var gerður milli Landsvirkjunar og Hitaveitu Suðurnesja, að úrskurður Neytendastofu byggji í besta falli á orðhengilshætti, enda sé eðli sölunnar ljóst af þeim samningum sem Neytendastofa hafi fengið í hendur. Andi laganna sé skýr þótt deila megi um bókstafinn. Málið snúist í raun um tilfærslu fjármuna frá Hitaveitu Suðurnesja til Landsvirkjunar. Því sé vafasamt að blanda lagaskrifstofu fjármálaráðuneytis í málið, enda farið ráðuneytið með eignarhald ríkisins á Landsvirkjun og megi því draga óhlutdrægni þess í efa. Með

túlkun Neytendastofu geti Landsvirkjun sem milliliður dregin kaupin frá kæranda frá í uppgjöri sínu til Neytendastofu og síðan sé um gjaldfrjálsa sölu Landsvirkjunar til Norðuráls að ræða. Standi þessi úrskurður muni kærandi krefjast riftunar á samningi sínum við Landsvirkjun vegna forsendubrests. Þá tekur kærandi fram að hann skilji ekki hvað Neytendastofa eigi við um flutningskostnað og geti þar af leiðandi ekkert tjáð sig um þann þátt málsins.

17. Enn fremur mótmælir kærandi því að varnarmálaskrifstofa hafi ekki verið valdbær, enda hafi allt sem snerti varnarliðið verið á valdi hennar einnar. Frá því að úrskurður varnarmálaskrifstofu gekk hinn 26. desember 1993 hafi einu sinni verið gerð athugasemd við framkvæmdina. Af því tilefni hafi verið minnt á úrskurðinn og engum athugasemdum verið hreyft fyrr en með bréfi Neytendastofu 28. desember 2007.
18. Með bréfi, dags. 10. október 2008, óskaði áfrýjunarnefnd neytendamála eftir afstöðu Neytendastofu til kærunnar. Umsögn Neytendastofu barst nefndinni 24. október sama árs. Krafist var staðfestingar hinnar kærðu ákvörðunar með vísan til forsendna hennar.
19. Neytendastofa tekur fram að af gögnum málsins virðist ljóst að kærandi hafi ekki talið fram tekjur vegna sölu á raforku til Landsvirkjunar og varnarliðsins en að mati Neytendastofu hafi kæranda borið að telja fram tekjurnar og styðjist það mat einnig við álit fjármálaráðuneytisins. Hafi kærandi þannig brotið gegn ákvæðum 14. gr. laga nr. 146/1996. Styðjist niðurstaða einnig við úrskurð iðnaðar- og viðskiptaráðuneytisins um gjaldskyldu samkvæmt efnislega sömu ákvæðum og um ræðir í máli þessu.
20. Neytendastofa telur að kærandi blandi saman viðskiptatengslum sínum og Landsvirkjunar sem séu alfarið utan við þetta mál og greiðslu lögbundins rafveitueftirlitsgjalds af hennar hálfu til Neytendastofu. Að mati Neytendastofu hafi kærandi enga heimild til að undanskilja þær tekjur, sem fjallað sé um í málinu, frá lögbundnum gjaldstofni rafveitueftirlitsgjalds. Þá telur Neytendastofa að af almennum reglum stjórnskipunarinnar og stjórnarfarsréttar sé augljóst að valdþurrð hafi verið fyrir hendi hjá utanríkisráðuneytinu, enda ekki í þess verkarhrings að kveða á um lögskipti þau sem eru lögbundin gjaldskil kæranda til Neytendastofu vegna sölu á raforku til Landsvirkjunar.
21. Með bréfi áfrýjunarnefndar neytendamála til kæranda var óskað eftir afstöðu hans til greinargerðar Neytendastofu. Með bréfi kæranda til áfrýjunarnefndar neytendamála, 12. nóvember 2008, sendi hann nefndinni viðbótargögn. Með bréfi áfrýjunarnefndar neytendamála til fjármálaráðuneytisins, dags. 11. desember 2008, var óskað eftir skýringum ráðuneytisins á því hvort álit þess frá 21. maí 2008 styddi skilning Neytendastofu á umræddum lagaákvæðum.
22. Með bréfi fjármálaráðuneytisins til áfrýjunarnefndar neytendamála, dags. 17. desember 2008, var gerð nánari grein fyrir álit ráðuneytisins frá 21. maí 2008 um túlkun á ákvæðum 1. og 4. tölul. 14. gr. laga nr. 146/1996. Hinn 17. desember 2008 kom forstjóri kæranda á fund áfrýjunarnefndarinnar og gerði þar nánar grein fyrir sjónarmiðum kæranda og svaraði spurningum nefndarmanna.

NIÐURSTAÐA

23. Í þessu máli er deilt um tvenns konar gjöld sem Neytendastofa innheimtir vegna eftirlits með rafveitum á grundvelli laga nr. 146/1996 um öryggi raforkuvirkja, neysluveitna og raffanga. Annars vegar gjald skv. 1. málsl. 1. tölul. 1. mgr. 14. gr. laganna sem mælir svo fyrir að allt að 0,2% af heildartekjum rafveitna af sölu raforku og leigu mælitækja skuli greiddar stofnuninni, að frádregnu andvirði aðkeyprar raforku og virðisaukaskatti. Hins vegar gjald skv. 1. málsl. 4. tölul. 1. mgr. 14. gr. sem kveður á um að greiða skuli til stofnunarinnar allt að 0,6% af sama gjaldstofni, að frádregnu andvirði aðkeyprar raforku og virðisaukaskatti. Raforkusala til nánar tilgreindra iðjuvera er undanskilin gjaldinu skv. 3. málsl. 1. tölul. og 2. mgr. 4. tölul. 1. mgr. 14. gr. laganna. Í málinu reynir eingöngu á túlkun umræddra lagaákvæða, en ágreiningur um fjárhæð rafveitueftirlitsgjaldsins er ekki til úrlausnar hjá áfrýjunarnefndinni.
24. Neytendastofa telur að tekjur kæranda vegna sölu á raforku til varnarliðsins og Landsvirkjunar falli innan gjaldstofns rafveitueftirlitsgjaldsins, sbr. 1. og 4. tölul. 14. gr. laga nr. 146/1996. Sala kæranda til þessara aðila er að mati Neytendastofu ekki sala til stóriðjuvera og því ekki undanþegin gjaldstofni rafveitueftirlitsgjalds samkvæmt 14. gr. laga nr. 146/1996, en kærandi er þessu ósammála.
25. Kærandi og Landsvirkjun gerðu með sér samning hinn 10. september 1999. Í inngangi samningsins kemur fram að átt hafi sér stað viðræður um aukna raforkusölu Landsvirkjunar til stóriðju. Enn fremur segir að Landsvirkjun þurfi að ráðast í umfangsmiklar orkuöflunaraðgerðir til þess að geta mætt raforkuþörf nýrrar stóriðju. Ríkisstjórnin geti samkvæmt 4. mgr. 1. gr. laga nr. 60/1981 um raforkuver heimilað aðilum er standi að virkjun jarðvarma að reisa og reka jarðvarmavirkjun til raforkuframleiðslu á háhitasvæðum eða stækka slík orkuver, sem fyrir séu, um samtals 50 MW, enda fullnægi aðili skilyrðum sem ríkisstjórnin kunni að setja fyrir slíkum heimildum í því skyni að tryggja hagkvæman heildarrekstur raforkukerfisins og hafi iðnaðarráðherra með vísan til þessa gert samrekstrarsamning milli Landsvirkjunar og Hitaveitu Suðurnesja að skilyrði fyrir útgáfu virkjunarleyfis til Hitaveitu Suðurnesja. Af gögnum málsins verður ráðið þessi samningur var gerður vegna þeirra laga, sem í gildi voru, við undirritun samningsins. Af samningnum sést enn fremur að nauðsynlegt var að orkan færi um kerfi Landsvirkjunar (nú Landsnets hf.). Af samningnum sést að um er að ræða sölu á raforku sem fer til stóriðju með Landsvirkjun sem eins konar millilið, en í samningnum kemur m.a. fram að átt hafi sér stað „viðræður um aukna raforkusölu Landsvirkjunar til stóriðju“ og að Landsvirkjun muni „þurfa að ráðast í umfangsmiklar orkuöflunaraðgerðir til þess að geta mætt raforkuþörf nýrrar stóriðju“.
26. Eftirlitsgjald, sem kveðið er á um í hinum umþrættu lagaákvæðum, er lagt á samkvæmt almennum hlutlægum, efnislegum mælikvarða, án þess að það taki mið af kostnaði Neytendastofu við að veita þjónustu. Er því um skattlagningu að ræða og verður að horfa til almennra túlkunarreglna á sviði skattaréttar við skýringu ákvæðanna. Í þessu sambandi verður sérstaklega að horfa til þess að skattlagningarheimildir ber almennt að túlka þröngt og að það er meginregla íslensks réttar að gera verður miklar kröfur til skýrleika skattheimilda.

27. Samkvæmt 1. tölul. 1. mgr. og 4. tölul. 1. mgr. 14. gr. laga nr. 146/1996 ákvarðast gjaldstofn eftirlitsgjaldsins af heildartekjum af sölu raforku og leigu mælitækja, að frádregnu andvirði aðkeyptrar raforku og virðisaukaskatti. Undanþegin gjaldinu er raforkusala til Íslenska álfélagsins hf. og Íslenska járnblendifélagsins hf., svo og til annarra iðjuvera sem undanþegin kunna að verða með lögum, sbr. 3. másl. 1. tölul. og 2. mgr. 4. tölul. Á grundvelli þessarar tilvísunar til annarra iðjuvera, sem undanþegin kunna að verða með lögum, er svo fyrir mælt í 10. tölul. 6. gr. laga nr. 62/1997 um heimild til samninga um álbræðslu á Grundartanga, sbr. lög nr. 85/2003, að félagið [nú Norðurál ehf.] skuli undanþegið ákvæðum 1. og 4. tölul. 1. mgr. 14. gr. laga nr. 146/1996 um öryggi raforkuvirkja, neysluveitna og raffanga.
28. Ljóst má vera að samkvæmt beinu orðalagi 3. másl. 1. tölul. og 2. mgr. 4. tölul. 1. mgr. 14. gr. laga nr. 146/1996 er sala á raforku til Landsvirkjunar ekki undanskilin raforkueftirlitsgjaldi því sem lagt er á samkvæmt 1. másl. tilvitnaðra lagaákvæða. Að vísu hefur kærandi bent á, eins og fyrr segir, að hann hafi ekki getað selt beint til stóriðju (Norðuráls ehf.) vegna lagafyrirmæla, sem í gildi voru þegar kærandi gerði samning við Landsvirkjun árið 1999. Það breytir þó ekki skýru orðalagi 3. másl. 1. tölul. og 2. mgr. 4. tölul. 1. mgr. 14. gr. laga nr. 146/1996 um það hvenær raforkusala telst undanþegin gjaldinu, en sala til Landsvirkjunar er þar ekki á meðal. Af þessu leiðir, að mati áfrýjunarnefndar, að tekjur af sölu kæranda til Landsvirkjunar falla undir gjaldstofn rafveitueftirlitsgjalds, eins og hann er afmarkaður í 14. gr. laga nr. 146/1996 samkvæmt beinni orskýringu fyrrgreinds ákvæðis.
29. Að því er varðar sölu kæranda á raforku til varnarliðsins kemur fram í gögnum málsins að kærandi annaðist raforkusölu til varnarliðsins frá árinu 1986 þar til varnarliðið hvarf af landi brott í september 2006. Rafmagnseftirlitsgjald var ekki greitt af þessari sölu en það kom þó til skoðunar á fyrri hluta 10. áratugarins. Annars vegar gekk úrskurður iðnaðar- og viðskiptaráðuneytis um málið hinn 18. júní 1993 þar sem niðurstaðan var sú að kæranda bæri að greiða raforkueftirlitsgjald vegna raforkusölu til varnarliðsins. Hins vegar féll úrskurður utanríkisráðuneytisins árið 1993 þar sem niðurstaðan var sú að kæranda bæri hvorki skylda til að innheimta gjaldið af raforkusölu til varnarliðsins né greiða það til Rafmagnseftirlits ríkisins, sem gjaldið skyldi renna til samkvæmt þágildandi lögum.
30. Við úrlausn þess hvort kæranda hafi borið að greiða rafmagnseftirlitsgjald vegna sölu á raforku til varnarliðsins er til þess að líta að samkvæmt 3. tölul. 7. gr. viðbætis við varnarsamninginn um réttarstöðu liðs Bandaríkjanna og eignir þeirra, sbr. lög nr. 110/1951, skyldi enga skatta, gjöld eða álögur leggja á innflutning varnarliðsins á efni, útbúnaði, birgðum eða vörum til Íslands og gilti hið sama um eignir sem aflað væri á Íslandi til afnota fyrir varnarliðið. Í úrskurði utanríkisráðuneytisins árið 1993 segir m.a. að af 7. gr. viðbætis við varnarsamninginn og samningunum frá 1960 og 1986, sem vörðuðu raforkusölu til varnarliðsins, sé ljóst að varnarliðið hafi ekki átt að greiða neina skatta af raforkukaupum sínum. Það öryggisákvæði hafi verið sett inn í samninginn frá 1960 að væru slíkir skattar eða gjöld lögð á raforkuverðið vegna mistaka eða einhvers annars þá ætti að leiðrétta slíkt. Þá er einnig á það bent að lög nr. 110/1951 um varnarsamninginn hafi verið sérlög sem gengið hafi framur þágildandi lögum nr. 60/1979 um

Rafmagnseftirlit ríkisins. Það sé grundvallarlögskýringarregla að sérlög gangi framur almennum lögum, jafnvel þótt um yngri almenn lög sé að ræða.

31. Áfrýjunarnefnd neytendamála fellst á þau sjónarmið sem rakin eru í hinum tilvitnaða úrskurði utanríkisráðuneytisins. Í þessu sambandi er enn fremur til þess að líta að hið umþrætta eftirlitsgjald er lagt á samkvæmt almennum hlutlægum, efnislegum mælikvarða, án þess að það taki mið af kostnaði Neytendastofu við að veita þjónustu, svo sem að framan er rakið. Verður sérstaklega að horfa til þess að skattlagningarheimildir ber almennt að túlka þröngt og að það er meginregla íslensks réttar að gera verður miklar kröfur til skýrleika skattheimilda. Niðurstaðan er því sú að rafveitueftirlitsgjald verði ekki innheimt af kæranda vegna sölu á raforku til varnarliðsins, enda hafi varnarliðið ekki borið skattskyldu hér á landi og kærandi því ekki getað bætt gjaldinu við raforkuverðið þann tíma er varnarliðið var hér á landi. Samkvæmt framansögðu er fallist á þá ákvörðun Neytendastofu að kæranda hafi verið óheimilt að draga tekjur frá sölu raforku til Landsvirkjunar í skýrslum og framtalsgerð til Neytendastofu (áður Löggildingarstofu). Aftur á móti ber að fella úr gildi þann hluta ákvörðunar Neytendastofu að innheimta rafveitueftirlitsgjald af kæranda vegna sölu á raforku til varnarliðsins.

ÚRSKURÐARORÐ:

Felld er úr gildi sú ákvörðun Neytendastofu að Hitaveita Suðurnesja Brekkustíg 36, 260 Reykjanesbæ, hafi brotið gegn ákvæðum 14. gr. laga nr. 146/1996, um öryggi raforkuvirkja, neysluveitna og raffanga, með því að draga frá tekjur vegna sölu á raforku til varnarliðsins, svo sem nánar greinir í ákvörðun Neytendastofu frá 4. september 2008.

Að öðru leyti skal hin kærða ákvörðun vera óröskuð.

Ása Ólafsdóttir

Egill Heiðar Gíslason

Eyvindur G. Gunnarsson